

**SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA**  
**Pf.II.21.120/2017/4. szám**

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Buza Katalin ügyvéd által képviselt felperesnek - a Dr. Ádám Sándor ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2017. október 13. napján kelt 6.P.21.152/2017/8. számú ítélete ellen az alperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a fellebbezést tárgyaláson kívül elbírálva - meghozta a következő

**í t é l e t e t:**

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6350 (hatezer-háromszázötven) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

**I n d o k o l á s**

Az alperes jogelődje, a **(alperesi jogelőd neve)** Zrt. (a továbbiakban: alperes) és a felperes 2008. augusztus 25. napján **(kölcshszerződés száma)**. számmal jelölt deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek egymással, amely alapján az alperes 4 321 800Ft kölcsönt folyósított a felperesnek az **(gpmú frg.rszm.-a)** frsz-ú, OPEL Astra típusú gépjármű megvásárlása céljából.

A kölcsönszerződés részét képezte az alperes **(űsz.száma)**. számú üzletszabályzata (a továbbiakban: Űsz.), amely egyebek között az alábbi - jelen jogvita és a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns - rendelkezéseket tartalmazza.

- IV.7.: „Amennyiben az elsődleges biztosíték opció, és az egyedi kölcsönszerződés futamideje 5 évnél hosszabb, úgy a kölcsönbevevő köteles a hitelező felszólítására - az eredeti feltételekkel egyező tartalommal - ismételt vételi jogot engedni, amelynek időtartama legalább a szerződés lejártát követő 3 hónap.”

- IV.9.: „Amennyiben a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni.”

- VI.1.: „A Kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvébe a Hitelező javára - Felek között létrejött szerződésnek megfelelően - a vételi jogot vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező mint a korlátozás jogosítottja részére küldje meg”.

A peres felek a kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg biztosítéki célú adásvételi szerződést kötöttek, és az alperes javára opciós jogot alapítottak a kölcsönösszegeből vásárolt gépjárműre. Az

opciós szerződés 5. pontja szerint a hitelező a vételi jogot a szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem teljesítette. A felek a vételi jog biztosítására az opciós joggal terhelt gépjárműre elidegenítési és terhelési tilalmat is kikötöttek (szerződés 7. pont). Az opciós szerződés 8. pontja a vételi jog gyakorlásának feltételeit rögzíti, amely szerint az alperes a vételi jogát abban az esetben gyakorolhatja, ha a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban - az esedékességet követő 15 napon belül - akár részben vagy egészben nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá ha a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül.

A felperes módosított keresetében - egyebek között - a kölcsön felhasználásával vásárolt gépkocsi törzskönyvének a kiadására kérte kötelezni az alperest. E kérelme indokaként előadta, a gépkocsit terhelő, alperes javára alapított opciós jog gyakorlására nyitva álló 5 éves határidő lejárt, így az alperesnek nincs jogcíme a törzskönyv birtokban tartására. Tartamilag e kereseti kérelme indokaként hivatkozott az Üsz. IV.7. pontja érvénytelenségére.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A törzskönyv kiadására irányuló keresettel szemben előterjesztett védekezése szerint a törzskönyv birtokban tartása a kölcsön visszafizetésének atipikus biztosítéka, így nincs jelentősége annak, hogy az opciós jog megnyílt-e, illetve a gyakorlására kikötött időtartam eltelt-e. Hangsúlyozta, az Üsz. IV.9. pontja alapján mindaddig jogosult a törzskönyvet magánál tartani, amíg a felperes valamennyi fizetési kötelezettségét nem teljesíti. A felperesnek azonban kiegyenlíttetlen tartozása áll fenn.

Utalt arra, nem ért egyet a Kúria e tárgyban elfoglalt álláspontjával, azt kifejtett érvei alapján okszerűtlennek minősítette.

Az elsőfokú bíróság ítéletével - egyebek között - kötelezte az alperest az **(gpjmű frg.rszm.-a)** forgalmi rendszámú OPEL Astra típusú személygépkocsi törzskönyvének kiadására. Ezen ítéleti rendelkezés indokolása szerint a felek a vételi jog biztosítékaként állapodtak meg abban, hogy a gépjármű törzskönyve az alperes birtokába kerül. Utalt arra, mivel az Üsz. IV.7. pontjában írt szerződési feltétel annak jogszabályba ütközése miatt érvénytelen, a vételi jog gyakorlására az opciós szerződés 5. pontjában biztosított, a szerződéskötéstől számított 5 éves határidő pedig eltelt, az alperes opciós joga megszűnt. Erre tekintettel nincs jogcíme arra, hogy a törzskönyvet továbbra is birtokában tartsa.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a törzskönyv kiadására irányuló kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a felperest nem hívta fel újabb opciós szerződés megkötésére, a törzskönyvet tehát nem a vitatott Üsz. IV.7. pontja alapján tartja birtokában, így e rendelkezés érvénytelensége esetén sem kell a törzskönyvet kiadnia a felperes részére.

Utalt arra, hogy az Üsz. X. fejezetéből kitűnően az opció az elsődleges biztosíték, ebből pedig az következik, hogy a felek egyéb biztosítékot is kiköthettek, amely biztosíték az Üsz. IV.9. pontja alapján a törzskönyv alperes által történő birtokban tartása. Véleménye szerint az Üsz. IV.9. pontbeli rendelkezés független attól, hogy a kikötött opció időtartama eltelt, vagy a kölcsönszerződés megszüntetésre került.

A törzskönyv átadásának a kölcsönszerződéshez kapcsolódó biztosítéki jellege alátámasztására ismételten hivatkozott az Üsz. VI.1. pontjára, amely álláspontja szerint egyértelművé teszi, hogy a felek a vételi jogot az elidegenítési és terhelési tilalommal, nem pedig a törzskönyv birtokban

tartásával kívánták biztosítani. Hangsúlyozta, az Üsz. IV.9. pontja alapján jogosult a törzskönyv birtokban tartására, mivel a felperes a szerződésből eredő tartozását még nem fizette vissza maradéktalanul. Továbbra is hivatkozott arra, hogy a Kúria e tárgyban kifejtett álláspontjával nem ért egyet.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **alaptalan**.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes az opciós jog biztosítékeként tarthatta a birtokában a törzskönyvet, és miután az opciós joga az annak alapításától számított öt év elteltével megszűnt anélkül, hogy e jogát gyakorolta volna, nincs jogcíme a felperest mint a gépjármű tulajdonosát megillető törzskönyv birtokban tartására.

Az alperes érvelésével szemben sem az opciós szerződésnek, sem a kölcsönszerződés részét képező alperesi üzletszabályzatnak nincs olyan rendelkezése, amely alátámasztaná az alperesnek azt az álláspontját, miszerint a törzskönyv birtokban tartása a kölcsönszerződés atipikus biztosítéka. Az opciós szerződés 7. pontja szerint a felek a vételi jog - és nem a kölcsönszerződésből eredő kötelezettség - biztosítására kötöttek ki az alperes javára elidegenítési és terhelési tilalmat a vételi jog tárgyát képező gépjárműre. Az Üsz. VI.1. pontja ezzel összhangban rendelkezik úgy, hogy „a kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvbe a hitelező javára - a felek között létrejött szerződésnek megfelelően - a vételi jogot vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező mint a korlátozás jogosítottja részére küldje meg.” Az idézett szerződési feltétel megszövegezése, annak nyelvtani értelme is azt támasztja alá, hogy a felek a törzskönyv alperes részére történő megküldésével az alperes opciós jogát kívánták biztosítani.

A fellebbezési érveléssel szemben az Üsz. X. fejezete az opciós jog érvényesítése esetén alkalmazandó elszámolás szabályait rögzíti, míg az Üsz. I.29. pontja sorolja fel az elsődleges biztosítékok körében az opciót. Abból azonban, hogy a szerződés elsődleges biztosítéka a vételi jog kikötése - a felek erre vonatkozó kifejezett megállapodásának hiányában - nem következik, hogy a törzskönyv birtokban tartása a kölcsönszerződés ettől független atipikus biztosítéka.

Az Üsz. alperes által hivatkozott IV.9. pontja - az opciós szerződés 5. pontjával együttesen értelmezve azt - csupán annyit jelent, hogy ha a kölcsönbevevő teljesíti a fizetési kötelezettségeit, a hitelező (az alperes) köteles kiadni a törzskönyvet. Nem jelenti azonban egyúttal azt is - az alperes értelmezésétől eltérően - hogy a hitelezőt csak akkor terheli a törzskönyv kiadásának kötelezettsége, ha a kölcsönbevevő maradéktalanul teljesítette fizetési kötelezettségeit. A fizetési kötelezettségek teljesítése - az Üsz. IV.9. pontja nyelvtani értelme szerint - csak azon esetek egyikét szabályozza, amikor a hitelező nem tagadhatja meg a törzskönyv kiadását. Nem vonható le azonban az érintett kikötés megfogalmazásából az a következtetés, hogy akkor is jogosult lenne azt magánál tartani, ha az e jogosultság alapjául szolgáló vételi joga megszűnt.

Önmagában az, hogy az opciós szerződés nem tartalmaz olyan rendelkezést, miszerint az opciós jog megszűnésével az alperes köteles kiadni a törzskönyvet, még nem jelenti azt, hogy a törzskönyv birtokban tartásának joga nem minősülhet az opciós jog biztosítékának. Ezzel ellentétes következtetés nem vonható le az alperes által hivatkozott Üsz. VI.1. pontjában foglaltakból sem.

Miután az Üsz. IV.7. pontja - ahogyan azt az elsőfokú bíróság megállapította - érvénytelen, az alperes az opciós szerződés 5. pontja alapján vételi jogát a szerződéskötéstől számított 5 éven belül gyakorolhatta. A fentiek szerint az opciós szerződés az annak megkötésétől számított öt év elteltével, azaz 2013. augusztus 26. napján megszűnt, s miután maga az alperes sem állította, hogy eddig az időpontig gyakorolta volna a vételi jogát, e jogra alapítottnak a továbbiakban nem tarthatja magánál a törzskönyvet.

Nem ért egyet az ítélőtábla az alperesnek azzal a hivatkozásával sem, miszerint a Kúria Pfv.V.21.971/2015/6. számú ítélete okszerűtlen következtetésen alapulna. Épp ellenkezőleg, az ítélőtábla mindenben osztja a Kúria álláspontját, nevezetesen, hogy a felek megállapodásának irányadó rendelkezései, azaz az Üsz. IV.9. és VI.1. pontja, valamint az opciós szerződés 7. pontja rendelkezéseiből is az a következtetés vonható le, miszerint egymásra épülő kötelezettségként csak az opció, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom kikényszeríthetősége érdekében került a törzskönyv a hitelező alperes birtokába.

A kifejtettekre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel érintett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperest fellebbezése eredménytelenségére figyelemmel kötelezte a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a felperes - jogi képviselővel felmerült - másodfokú perköltésének megfizetésére, amelynek összegét - két munkaórát számítva - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján állapította meg.

Az alperes a fellebbezéséhez kapcsolódó fellebbezési eljárási illetéket leróta, azt a jogorvoslati kérelme sikertelenségére tekintettel viselni köteles.

Az ítélőtábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2018. február 6.

Dr. Szeghő Katalin sk.  
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.  
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.  
táblabíró